

Hlavní název: Národní listy
Datum vydání výtisku: 20.8.1904
Číslo výtisku: 229
Druh dokumentu: číslo periodika
ISSN: 1214-1240
Číslo stránky: [1] - [2]

SYSTEM
◆ KRAMERIUS ◆

Podmínky využití

NK ČR poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny NK ČR a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny NK ČR není možné bez případného písemného svolení NK ČR.

Národní knihovna ČR
Klementinum 190
110 00 Praha 1

kramerius@nkp.cz

Na »Národní Listy«
ranní a odpolední
předplácí se
v Praze
v administraci
na měsíc 2 K — h
ve filiálkách
na měsíc 2 K 30 h
Poštou:
na měsíc 3 K 20 h
s dvojitou zásilkou:
na měsíc 3 K 30 h

NÁRODNÍ LISTY.

Odpolední vydání.

Číslo v Praze za 2 h
a na venkově za 3 h

Předplacení
a inseráty
přijímá administrace
v Mariánské ulici,
číslo 3.

Sam je též redakce
a expedice.

Válka.

Japonci ustupují.

Z Berlína, 20. srpna. »Local Anzeiger« sděluje: Japonské vojsko ustupuje od Dapinošaku k Tančanu. V Kvančeslanu na pravém břehu řeky Jalu není žádných Japonců. Právě křídlo Kurokiho dle všeho ustupuje. Japonci, jak se zdá, upustili od postupu na Mukden. Také na jihu není pozorováni žádného postupu japonského. Stále silně prší.

Boje u Port Arturu.

Z Londýna, 20. srpna. Dne 17. srpna po krátké přestávce začal opět tuhý boj u Port Arturu. Jak sdělují uprchlíci z Čifu, utrpěli Japonci hrozné ztráty, ale přes to postupovali stále. Padlo jich 20.000 ne-li více. Hlavní útok Japonců směřoval na levé křídlo ruské.

Vyzvání ke kapitulaci bylo generálu Stesselovi zasláno v noci, když palba trochu ustala. Potvrzuje se, že byl posádce nabídnut odehodu se zbraněmi a vlajicemi praporek do hlavního stanu Kuropatkinova, kdežto všichni civilisté měli být dopraveni na místa, určená japonským admirálem. Za to měli Rusové odevzdati Port Artur a všechny lodě. Patrně považovali Japonci rozmnožení svého loďstva o tolik lodí za náhradu za posilu, které se na druhé straně mělo dostat Kuropatkinovi propuštěnou posádkou portarturskou.

Když generál Stessel vyzvání dostal, pozbyl své obvyklé klidnosti a v největším rozčechání, přecházející chvatně po pokoji, vyřázel ze sebe slova: »Takový list může být skutečně považován jen za neomalený žert!«. S japonským důstojníkem generál Stessel jednal osobně co nejzdvořileji.

Útok na to hned ještě 17. srpna začal znova a když poslední džunky odjížděly z Port Arturu, zůřila již stělna na všech stranách. Ruští uprchlíci jsou přesvědčeni,

že se pevnost udrží. Posádka portarturská očekává prý, že do 14 dnů dostane posilu od armády Kuropatkinovy.

Z Čifu, 19. srpna. Především bylo slyšet střelbu od Port Arturu. Po hřmění děl následovaly strašné výbuchy, větší než rány z baterií. Včera při východu slunce, jak se zdá, střelba utichala.

Ruský úspěch u Port Arturu.

Z Čifu, 19. srpna. (C.B.) »Reuterova kancelář« oznamuje: Dle čínských zpráv dobyli Rusové zpět japonské posice u Palučenu, odkud Japonci v poslední době Port Artur a vnitřní tvrze prudce bombardovali. Japonci ustoupili prý do Šasienu.

Nezdařená koupě lodí.

Z Londýna, 20. srpna. Z Buenos Aires sdělují, že Rusko opět chtělo zakoupiti od Argentiny 4 lodě, některé s podmínkou, že mají být dodány teprve po válce. Argentinská vláda však nabídku zamítla s odůvodněním, že by tím porušila neutralitu, i kdyby se hledělo k oně podmínce.

(Ostatní zprávy viz na 3. straně.)

Telegrafické zprávy.

Z úředního listu.

Z Vídně, 20. srpna. (C.B.) Úřední list uveřejňuje propůjčení dědičného rakouského baronství s prominutím tax generálnímu adjutantovi a představenému vojenské kanceláře csařovy polního zbrojmistrovi Arturovi Bolfrasovi z Ahnenburgu.

Úřadník list uveřejňuje vyhlásku ministerstva železnic ze dne 13. srpna 1904 ve příčině udělení koncese pro úzkokolejnou elektrickou malodráhu v Liberci.

Předseda ministerstva jako správce ministerstva vnitřní schválil změnu stanov, usnesenou valnou hromadou akcionářů »Mirošovsko-libušnsko-svatoňovického kamenouhelné akciové společnosti« v Ro-

kycanech dne 7. dubna, dle níž se překládá sídlo společnosti do Vídně a firma její bude napříště zníti »Libušnská báňská společnost«.

Jak postaráno je o bezpečnost Karlova Týna proti ohni.

V dnešní době katastrofálního sucha a veder, jež vysušila všechno na padr, daleko přízračněji než kdy jindy vystupuje zlomocný živel oheň. Požáry většího i menšího rázu jsou na denním pořádku a to jak u nás v Praze, tak po venkově, odkud docházejí neustále Jobovy zprávy o zkázách celých osad. Jakmile jednou chytí — marnou je lidská snaha a námaha hasiti. Není čím, je naprostý nedostatek vody.

A tu důlnou ventilovatí otázku, jež živě se přetřásá v městysi Budňanech pod Karlovým Týnem. Občané tamější, poměrů místních dokonale znají, sdělují nám závažnou, po okamžité nápravě volající věc.

Karlova Týn, tato nejdražší naše česká památka a živý pamětník časů slávy české za Karla IV., vycán jest úplně na pospas náhodě, neboť není nikterak postaráno o jeho bezpečnost proti ohni, tomuto největšímu nepříteli a nezodpovědnému ničiteli památných staveb. Jak známo, použito při restauraci hradu až příliš mnoho dřevěných konstrukcí, takže celkem dodáno bylo na dříví materiálu za 80.000 K.

Z dřeva stavěno zevně a uvnitř, takže dravý živel nalezl by tu vydatné potraviny. Oheň nemusil by vzniknouti právě uvnitř hradu. Stačilo by, aby vznikl v městysi Budňanech pod hradem, kde je značný nedostatek vody, anebo aby vzňala se vyprahlá a slunečním žářem na troudu spálená suchá tráva a křoviska na stráni pod hradem. Trochu větší vítr, zalétnut jiskry a neštěstí je hotovo. Na hašení v hradu nebylo by ani pomysleni. Především cesta se stříkacími a voznicemi byla by velice nesjízdnou a pak, jak již podotčeno, naprostý nedostatek vody by každou záchrannou práci mařil. Jest známo, že hrad nemá praždného opatření pokud se dodávání vody týče. Jedná se sice o

níže, všechno má strýček u sebe, musíte mně zapůjčit.

Gymnastka svíral v kapse své studentské uniformy křečovitě poslední dvě zlatky. Ruka se mu třásla, neboť Kasia vyskočila vesele na vozík.

„Jak vám říkám, víc vám nemohu dát,“ obrátil se Zwadowski na Michala, „nežli dva zlaté.“

„Nejedu,“ odvětil Michal klidně.

„Přidejte mu zlatku,“ šeptala Kasia gymnastovi do ucha.

„Rád smlouvám,“ odpověděl Zwadowski, pokoušeje se usmívat se.

„Příteli,“ řekl k Michalovi, „víc vám nedám, nežli, jak jsem řekl, dva zlaté. Za dva zlaté můžete nás odvézt, nesmíte vydírat.“

„Za dva zlaté nejedu,“ odpověděl klidně, jako dřív Michal. Dva zlaté je málo!“

„To jest interessantní,“ šeptala si Kasia.

„Málo to není,“ řekl Zwadowski, „nikde nepojede a když nechečete, půjdu...“

Zarazil se, neboť rychle si uvědomil, že je na voze slečna.

„Půjdu jinam,“ pravil, „každý nás za dva zlaté odveze.“

„Nikdo,“ odvětil Michal „nikdo v celém světě.“ Chvilu se zamícel.

„Jen já vás odvezu,“ řekl pak, „ale pojedou tak pomalu, tak líně, že do Zakopaného přijedeme až pozdě v noci.“

Odmíchl se na chvíli, vzpomínal a pak pokračoval pomalu, jakoby chtěl znázornit, jak pojedou: „A pak — pak je — veliká tma. Pojedeme kolem Dunaje — spadneme — všichni. Už se — mnoho — utopilo. Rychlá voda.“

„Tak jedeme za dva zlaté, tu máte,“ vykřikl radostně Zwadowski, usedaje naproti slečce na vozík.

FEUILLETON.

Pomalá jízda.

Podtatranská črta. Napsal Jaroslav Hašek.
Nikdy nezastihal úsma, ani neryl bujností do země, málokdy zadržel, ale táhnout znal bez únavy.

Takový byl koník Michala Bajuky z Nového Targu.

Nikdy se neusmál, nemiloval dlouhých řečí, neopíjel se (lidé říkali, že hodně snese), ale pracovat znal a rád pracoval.

Takový byl Michal Bajuka, povozník.

Koník a Michal tvořili dvojici. Když večer ulehli, Michal Bajuka spal totiž s koníkem ve stáji, tu někdy, ale velmi zřídka, dal se Bajuka do hovoru s koníkem, který ležel na slámě. Musila to být zvláštní příhoda, když o ni Bajuka se zmiňoval svému Cihárnému.

„Hej, Ciarný,“ řekl v sobotu Bajuka koníkovi, pohodlně jsa nalažen na houpi u dveří stáje, „všiml jsi si, koho jsme to dnes vezli do Zakopaného. Ten pán i ta paní dali se z Targu odvézt zrovna v tu dobu jako dnes, již před 15 léty. Viš, co mně dnes dali? Patnáct ryňských.“

Bajuka chvíli mlčel, poněvadž se dlouhou větou unavil.

„A pak se mnou mluvili,“ pokračoval Michal, „hej, Ciarný, vedli se mnou divně řečí, ten pán mně řekl...“ Michal se zamícel.

„Hej, Ciarný, byla to divná řeč,“ řekl po chvíli přemýšlení, „divná slova to byla. Ten pán mně řekl: „Vy jste založil naše stěsti.“ To je divná řeč, co, Ciarný?“

Michal Bajuka unaven dlouhou řečí, obrátil se k vyhráté stěně stáje a usnul.

Michal Bajuka měl dobrou paměť.

Před patnácti léty stál vedle jeho vozíku osmnáctiletý gymnasista Zwadowski ze Lvova a smlouval s ním, zač by ho odvezl do Zakopaného. Měl velmi málo peněz, poněvadž si v Novém Targu nakoupil mnoho drobností, hůl s vyřezávanou sekyrkou a podobné drobtiny.

Na náměstí bylo jenom několik goralů s pobitými pasy a halenami. Před těmito se Zwadowski nestyděl smlouvat. Ale tu stala se věc pro něho nepřijemná.

Přes náměstí blížila se k vozu mladá dáma. Byla to slečna Kasia Debičova, která bydlela v Zakopaném v téžež hotelu se svým strýcem, kde Zwadowski bydlel se svým otcem.

Přiblížila se ke gymnastovi a řekla: „To je hezké, my jsme v Zakopaném sousedé, pojedeme tedy spolu. Považte si: strýček se mně ztratil.“

„Jest to neobyčejně smutné,“ odpověděl gymnasista, zbledlý strachem, neboť nevěděl, jak nyní jeho smlouvání s Michalem dopadne. Stydl se.

„Strýček šel se mnou na výlet za Nový Targ, on rád sbírá národní vyšívání, zanechal mne v Patku v hostinci a když se nevrátil, odešla jsem bez něho. Nebudu přece spát v Patku na slámě. Aspoň ho jednou vytrstám.“

„To jste, slečno, neměla dělat,“ řekl vážně Zwadowski, „způsobíte panu strýčkovi úzkost a strach.“

„Ale kde pak,“ smála se slečna, „on se mně již často ztratil a jednou jsem musila přenocovat na slámě. Proto ho potrestám. Seběhla jsem do Nového Targu, poněvadž vím, že vždy někdo známý pojedou do Zakopaného. A hle, našla jsem vás. Svezu se s vámi.“

Slečna Kasia se usmála: „Já nemam pe-

zřízení vodovodu, také projekt jeho dalšího
jest již hotov, ale než od planu přikročeno
bude k činu, ještě hodně času uteče.

Hradu schází kromě toho nejnuttější opatření bezpečnosti, totiž hlídky jak ve dne tak v noci. Na hradě dle všeho vsudý dva muži: správce a kastelán a asi pět ženských. To je celý hradní personál, jenž by ani v počátku dosti nepatrného ohně něčeho nevěděl, zejména kdyby oheň vznikl v některé uzavřené komnatě, ke které možno se dostati jen po otevření předchozích dvaceti jiných komnat a zámků.

Abyste vyhovělo jakž takž požadavkům bezpečnostním, nachází se v hradě pět extinktorů, rozestavených na pěti místech. Ale kdo by jimi při vzniku ohně do plamenu hodil a jak by se k nim dostal, když by pan správce a kastelán dleli mimo hrad anebo byli pohřbeni v spravedlivý spánek, nikdo neví. Že nebezpečí ohně i uvnitř je značné, netepla povídati, kdyžž hrad jest obývan, vaří se tam a avítí petrolejovými lampami. Podobně není upraveno ani náležité spojení městyse Budňana s hradem. Před dvěma léty žádal basičský skor budňanský, aby s hradem zavazeno bylo spojení telefonické a telegrafní. Až dosud se však tak nestalo. To jsou okolnosti rozhodně závadné s příslušné orgány, jež mají hrad na starosti, měly by se náležitě práve v nebezpečné době nynější postarati, aby se každé možné nehodě předešlo. Památky hradu zasluhují dvojnásob bedlivější ochrany, než cokoliv jiného.

Denní zprávy.

— **Naše šlechta.** Před několika dny uveřejnili jsme pod tímto titulem noticku, líčící vlasteneckou netečnost a nevzdělanost naší šlechty. Je všeobecně známo, že rakouská šlechta je nejklerikálnější a duševně nejzanebanější společností, která nezná nic nežli trůn, oltář a sport. Vzdělanost, zájem o věci kulturní, tak vyřibbený u aristokracie francouzské, anglické a ruské, je u rakouských grandů něčím nejen zbytečným, ale skoro shocking, neboť pravý aristokrat takových věcí nepotřebuje. Bohužel podle tohoto vídeňského vzoru opíje se velká část české šlechty, jež úplně tak vzdaluje se všech národních snah svého národa. Na adresu této naší šlechty byl namířen náš článek, který vzbudil živou pozornost i v kruzích, jimž byl věnován, a z nichž jsme byli interpellováni s ohražením proti všeobecnosti našeho článku. Vaše výtky jsou zajisté správné, ale nemohou se právě vztahovati na všechny české šlechtice a neměli jste opomenouti naznačiti tyto výjimky, bylo nám řečeno ze strany vynikajícího reprezentanta aristokracie české, jehož jméno je nad jiné populární a ctěné v českém národě. Ruzumí se zajisté samo sebou, že jsme ani neuznali za nutné uváděti zvlášť ty vzácné

„Pomalu,“ zavolal Michal na konka a jeli.
„Oh, jest to interessantní,“ směla se Kasia a gymnasista Zwadowski směla se též.

„Mně se na vás líbí,“ řekla Kasia Dębicova, „že jste se tak ve vyjednávání s povozníkem držel.“

„Mou zásadou jest, nikdy neustoupit,“ řekl Zwadowski hrdě.

Michal Bajuka splnil nad očekávání svou hrozbou.

Když přijeli k mostu přes potok, kam z Nového Targu se dojde za půl hodiny, jeli tam půl druhé hodiny, a k Dunajci, který jest odamtud čtvrt hodiny vzdálen, jeli další hodinu.

Vozík často stál na silnici třebas čtvrt hodiny a Michal díval se při tom pátravě na své cestující.

Hodinu před Parnicí byla již tma a noční chladno.

Tak se stalo, že ačkoliv slečna Kasia nebyla bázlivou, dovolila hezkému gymnasistovi, aby si usedl těsně k ní.

A Michal Bajuka jel čím dál tím pomaleji a pomaleji.

Přítuleni k sobě, oba mladí lidé pochvalovali si, že cesta jest velmi pěkná, a když přijeli ke Parnici, kam dojezdí za celou hodinu, řekli si, že se mají velmi rádi, a když při nejbližší chvíli vozík se zastavil, políbili se.

A mohli se líbat, neboť Michal Bajuka jel vskutku pomalu.

— * * *
Pani Kasia Zwadowská, rozená Dębicová, ráda vzpomíná na pomalou jízdu Michala Bajuky, který se v sobotu při hovoru s konikem díval, jak je možné, že ten pán, kterého před 15 léty vezl do Zakopaného, nu řekl: „Vy jste založili naše štěstí.“

výjimky opravdově vlasteneckých šlechticů našich, neboť jsou všeobecně známy. Nikomu na př. nenapadne, že by stesky, proměněné proti německé a nevlástecké naší šlechtě mohly se též týkati šlechtice tak vlasteneckého, tak horlivě pro věc českou pracujícího a tak svobodomyšlného, jako je dr. hr. Lützow, který tak nadšeně a výmluvně dovedl Angličanům líčit nejslavnější epochu české historie — husitské války. Bohužel taková výjimka je v naší šlechtě snad ojedinělá. Tim větší ovšem jsou sympatie všeho českého lidu k vzácnému muži. A bohužel mnohem častěji se vyskytují i v mladé generaci šlechtické případy opácné. Tak dovidáme se, že nynější majorátní pán na Orliku kníže Karel Schwarzenberg — nepřítel Husů — našel, aby všechny hospodářské a účetní knihy na jeho panstvích, dosud české, byly nyní vedeny německy. Nechceme ani věřit, že by něčeho podobného byl schopen syn bývalého vůdce české šlechty, toho knížete Schwarzenberga, jenž byl vlastencem až do těch hrdel a statků.

— **K demonstracím v Opavě.** Pekařský učeň Karel Furch, jemaž brdo probodeno četnickým bodákem při demonstraci před vládním domem v Opavě dne 18. t. m., věra podlehl svému zranění; bylo tedy do opravy smrtelné. Zaplatil svým životem viny prusáckých štváčů, kteří v daném okamžiku nebezpečí, když bylo zjevno, že četnictvo hodlá před budovou zemského presidenta zakročiti, ustoupili do pozadí a proti četnictvu postoupiti dali — dětem. Stalo se to ve chvíli, kdy pod okny bytu hr. Thuna, kde obdývala se hostina na počest císařových narozenin, postavila se vojenská kapela a aputstila doprovod k požitkům hodovníků. Mládež, poštvaná známým komediantským harangováním K. H. Wolfa, vrhla se na četnictvo kamením a cihlami; když jednomu četnicku vyražena puška, dal rytmistr rozkaz, aby ulice byla vyklizena. Stalo se, ale náhodou při tom Furch a ještě jedna osoba dosti povážlivě byla raněna. Furch o dveden na záchranou stanici a odtud do nemocnice. Jinak počínali si výtržníci se zúřivostí, kteráž nahnala samému Wolfovi, kterýž, jak již oznámeme, dav odvedl k pomníku císaře Josefa. Okna a dveře Sokolovny vytrženy úplně, vzniknuť sápných se davů do vnitř bylo zabráněno jen s největším úsilím. Připomenouti dlužno, podle »O. T. e., že opavská bouře se dne 18. t. m. bude míti za následek nepochybně co nejvýdatnější hospodářské osamostatnění opavských Čechů. K takové organizaci zavdala podnět smutná zkušenost učiněná s opavskými obchodníky v den císařských narozenin. Příkazu prusácké kammony, aby dne 18. t. m. zůstaly všechny obchody uzavřeny od 9—2 hod., vydaného proto, aby obchodní příručí, nejfanatističtější uličníci prusáčů, mohli se vřavy zúčastniti, uposlechli téměř všichni opavští obchodníci až na několik málo čestných výjimek. Zavržením obchodů demonstrovali lidé, kteří vlastně žijí z českých peněz, kteří stále dovolávají se svého českého původu, aby přilákali zákaznictvo české. Činí tudíž »O. T. e. návrh na zřízení vlastního českého konsumu v Opavě, který by s to byl hověti všem potřebám českého obyvatelstva a nahradil jednolitě odborné obchody. Krok takový po 18. srpnu jest nevyhnutelný a provedení jeho více se odkládati nedá. »Práce na těchto základech se úspěchu minouti nemůže a jejím následkem bude, že německý lidový sjezd viděla ve formě pro nás tak zabanující Opava jen jednou, vícekrát ho však neuvidí. K též se etane!

— **Z řeči posl. K. H. Wolfa v Opavě.** Německé zprávy jsou velice skoupé na podrobnosti Wolfovy řeči v Opavě na volkstagu na den 18. t. m. Podle sporých referátů radikálních listů pravil Wolf se zřetelem na císařské narozeniny asi toto: Jestliže právě dnešního dne ozývá se jednomyslný náš výkřik hněvu, ozývá se hlasitěji než kterékoli dne jiného. Mumili bychom býti lidé a myšlení peskové, bdybychom chtěli lízat ruku, proti nám knutu pozdvihující. Výkřik náš má býti výkřikem výstrahy komusí, který jednou prohlásil: »Já jsem panovník německý!« a od té doby na to, jak se zdá zapomněl. Má býti hlasem varovným tam, kde se na německém lidu až dosud žádala jen obětavost, odkudž byl lid německý vyhnán vládní politikou, kteráž mu na konec ponechala jenom jednu volbu, buď dáti zbytnouti lidu anebo přestat bářati pro atát, kterýž pro nás nemá žádného srdce. Dnes 18. srpna holdujeme tomu, co pro nás na avěť nejdražší, německému národu a přísaháme mu věrnost, dokud sly v těle i duši. Voláme s Lutherem

proti Římu protestující: A kdyby byl svět plačáblí a chtěl nás zrovna pohřbit, nebojme se tak tuze, a musí se nám podati!.

— **Rodinné zprávy.** Slečna Mařenka Neubergerová a pan inž. Vladimír Ortl, strojní adjunkt státních drah, slavi sňatek v pondělí dne 22. srpna o půl 12. h. dopolední v evangelickém chrámu Paně v Lounech.

— **Úmrtí.** Na Klenově zemřela paní Johanna Snížková, choť inspektora technické finanční kontroly v. v. a majitelka velkostátní Klenové ve čtvrtku, dne 18. srpna, v 54. roce věku svého. Pohřeb koná se dnes v sobotu 20. srpna o 3. h. odp. ze zámecké kaple na Klenově.

— **Slavin.** K tomuto tématu došel nás tento příspěvek: „Byl jsem na Vyšehradě před 10 léty a zase letos. Zevní úprava Slavnice mne nepřekvapila — ale za to tím více vnítek. Dlouhá cihla vlnka cihloba — s jediným uzoučkým vchodem. Zdivo zcela obyčejné, cihlové, nahozené dosti špatnou omítkou, která se všude odprýskává. To má býti schránkou tělesných pozůstatků našich velkých? Pranic se nedivím, že příbuzní zemřelých proti pohřbení do takového sklepení protestují. Já si představoval i vnítek především širší, architektonicky vyzdobený a když nic, měl býti aspoň z kvádrů a průchodní, se vchody s obou stran, aby vzduch měl volný přístup. Tskovou mizernou úpravou vnitřní ani sebe nádhernější vnějšek nevyváží. Takový Slavin ke cti národu našemu není. Jako by ironií osudu prvý do Slavinu byl pohřben Julius Zeyer. Tento exotický květ na nivách naší literatury přivoněl si katolická moderna — zláli právem, jest jiná otižka. V jednom z příspěvků k tomuto tématu byla učiněna zmínka, že příbuzní Zeyerovi hodají vymoci si dovolení, aby směli tělesné pozůstatky neobčizkovy ze Slavnice na Olšany přenést. — Nebylo by nejlépe za té příležitosti tělesné pozůstatky Zeyerovy do Gothy převézt ke spálení — a potom teprve na místě příhodném pohřbiti? Místem tím by nemusily býti ani Olšany ani Vyšehrad. Zeyer nemiloval davů. Naprotě a rychlé zničení tělesných pozůstatků ohněm a tím úplné vyproštění ducha z pout nejhrubší hmoty, jest jediným způsobem pohřbení, jenž odpovídá životnímu názoru Zeyerovu. Vřak o tom rozhodují a rozhodnou — básníkoví příbuzní.“

— **Umění a památky církevní doby starší i novější.** Kruhy katolického duchovenstva uspořádali pod názvem „Mariánské výstavy“ v reflektáři arcibiskupského semináře v Klementinu rozsáhlou a umělecky cennou expozici předmětů a památek, souvisejících s mariánským kulem. Výstava byla věra o 11. hod. dopolední slavnostním způsobem otevřena za účastenství najmé vyššího i nižšího duchovenstva. Mezi přítomnými byli: starosta král. hl. města Prahy dr. Vl. Srb s druhým náměstkem Seifertem, prezident vrch. zem. soudu ryt. Wessely, prof. ředitel Křikava, mistodrž. rada Elsner, m. r. Brož, biskup Král, velmistř Křivoňák Marát, převor maltéžské Hamrsmid, převor Benediktinů Wolf, probošt Karlach, hr. Ledochowski, kanovník Manlík, Podlaha, Vanček, prof. Müller, probošt Horh, prof. Horník, malíř Rudl, prof. Košan, kapitulář strahovský dr. J. Zahradník a j. v. O 11. hodině přijel kardinál pražský svob. p. Skrbenský, provázen tajemníkem Pichou a ceremonátem Hrubíkem. Kanovník Podlaha jel uvítal a prosíval deště řeč, ve které poukázal na význam výstavy. V podobném smyslu promluvil i německý kanovník Manlík. Kardinál děkoval v obou jazycích a prohlásil výstavu za zahájenou. Hosté prošli pak vkusně upravenými místnostmi výstavy, kde ve vitrinách přehledně uspořádaných vystaveno jest veliké množství památek uměleckých, jako obrazy, knih, zejména kodeků, misálů a graduálů, kreseb miniaturních, skladeb hudebních a nářadí kostelního ve zlatě a stříbře proveděného. Zvláště zajímavým jest výstavní oddělení kářištera strahovského, jenž do výstavy zapůjčil olšajské obrazy ze století XV. a kopii Dürerova obrazu „Slavnost růžencová“. Kapitula svatovláská z knihovny své zapůjčila veliké množství ukádek církevní literatury doby starší, kancionály a missály. Z pokladu chrámového pozornost poutá mariánský obraz na zlaté půdě, zdobený drohokamy. Z Lorety vystavena tu mítra, zlatem a perlami zdobená. Kromě toho po slavných rozvěšený jsou přečetné kopie i originály starších i novějších mistrů, z nichž zejména obrazy Knů přora, Jeneweina a Liebschera poutají pozornost. Mile překvapuje útulně vypravený koutek Julia Zeyera, odpovídající náladou, povaze jeho hloubavé; mysteriosní.

— **České školství v Přivoze** njobeno jest prostředky, které prusácké šbakaté v nicem nezadají. Jediná česká škola obecná umístěna jest ve staré budově, v každém ohledu nedostatečné, ba zchátralé, takže pro jednu třídu musila býti najata místnost v domě soukromém. Ač vhodných místností v městě Přivoze není dostatečně, obec zadržela českou třídu do křemfnoho domu žida Meisla, v sousedství kofaliny a žáci mají s opilecí společnou místnost pro tělesnou potkábul. Aby česká škola tím jistěji byla podvrácena, zřídilo německé panstvo obecní v starém Přivoze, totiž v původní části města, kde bydlí jen rolnické a dělnické obyvatelstvo české, novou německou školu obecnou, chlapceku a dívčí. Poněvadž česká škola stojí v otlivém Přivoze a poměrně dosti jest vzdálena pro děti z dolní staré části obce, má býti nová škola německá naplněna českými dětmi, které z české školy budou vylákány nebo haktistickým terorem spozky. Pro českou školu v Přivoze, slulu co by o přídání jejím počtem českého obyvatelstva sílila a rostla, nastává nebezpečí, že bude snížena v počtu tříd, takže pak vedle úplně organizovaných a všem požadavkům vyhovujících obecných a měšťanských škol německých znečubucena bude českým rodičům a dětem, aby padla úplně. Obec ani u okrasní školní rady nemožou se čeští rodičové pomoci dovolat. Zde bude třeba chopit se jiných prostředků, zejména nutno se domáhati ochrany škol a dětí zákonem.

— **Náměstí pod rožkem turistiky mlhovými** kroky žene se do Bezkyda Tater. První nedělní srpnovou otevřel »Beskidenverein« útulnu na hoře Čan-